PSALMS 38-40

REVIEW…

of the
The

TWO
The

FEAR

evil…
The
are
LORD
the

The

and

An
–

the

not

As a
gives
-and

ways

ONLY

only

Psalm 36 – Way
LORD
Lord gave David a PROPHECY concerning the paths…
way of the WICKED – do not the LORD – LIE to themselves – and THINK about

way of the LORD – LOVED by the – SATISFIED by LORD – He is our LIGHT!
simple CHOICE – KNOW the LORD be saved – or in PRIDE fall down!

Psalm 37 – The Contrast
ACROSTIC Psalm comparing the RIGHTEOUS to WICKED…
RIGHTEOUS – do ENVY sinners – instead the TRUST the LORD
RESULT – He us His DESIRES we learn to COMMIT our to RIGHTEOUSNESS!
WICKED – will prosper – but for a short TIME…
Living WICKED gives momentary happiness –

RIGHTEOUSNESS is ETERNAL!

Psalm 38 – Chastened by the LORD
Salmo 38- Gindisiplina sang DIOS…

1st – Chastening of the LORD… vs. 1-8
1st- Gindisiplina sang Dios…vs. 1-8
1st – Introduction… vs. 1
1st- Panuguran…vs. 1
A Psalm of David. To bring to remembrance!
Ang kanta ni David. Sa pagdala bilang pagdumdom!
A title only used TWICE in the Psalms – also **Psalm 70**
Ang titulo gingamit KADUWA lang sa Salmo- kag sa **Salmo 70**
A PENITENTIAL Psalm – where David confesses his sin before the LORD
Ang PAGPENITENSYA nga Salmo- kon sa diin si David nagtuad sang iya sala sa atubang sang DIOS…
We do NOT know when – or what SIN – brought David to write this confession…
WALA kita nakahibalo kon san-o- ukon ano nga SALA- nagdala kay David sa pagsulat sang sini nga pagtuad..
REMEMBRANCE [זָכַר] – God had CAUSED [hiphil] David to REMEMBER his SIN…
PAGDUMDOM [זָכַר]- GINHIMO sang Dios para MADUMDUMAN ni David ang iya nga SALA…
We would say CONVICTION – God was working on his HEART!
Makahambal kita nga GINSILUTAN- nga ang Dios nagatrabaho sa iya nga TAGIPUSUON!
2nd – Wrath of the LORD… vs. 1-3
2nd- Kaakig sang DIOS….vs. 1-3
O LORD - do not rebuke me in Your wrath - nor chasten me in Your hot displeasure!
O DIOS- indi ako pagsabdunga ukon pagsiluti sa imo kaakig- ukon disiplinaha ako sa Imo kainit!
For Your arrows pierce me deeply - and Your hand presses me down.
Kay daw ginpilas mo ako sang pana- kag ang imo kamot nagsumbag sa akon..
There is no soundness in my flesh because of Your anger…
Inid maayo ang pamatyag sang ang lawas tungod sang Imo kaakig sa akon mga sala.
Nor any health in my bones because of my sin!
Ukon bisan ano nga sakit sa akon tungod sa akon sala!
PLEASE do NOT [hiphil] me to be judged in WRATH - or intensely [piel] punish me in RAGE…
INDI PAGTUGUTI nga hukman mo ako sa KAAKIG- ukon tuman nga pagpina sa akon sa KASINGKAL…
David felt the ARROWS of the LORD – His hand pressed against him…
Nabatyagan ni David ang PANA sang DIOS- nga ang Iya nga kamot nagsumbag sa iya..
He had NO [אֵין] health in his BODY – NO [אֵין] peace [שָׁלוֹם] in his SOUL!
INDI [אֵין] maayo ang iya LAWAS- WALA [אֵין]sang kalinong [שָׁלוֹם] ang iya nga KALAG!
No one LIKE CONVICTION – that nagging feeling inside when we SIN…
Wala sang may NAMIAN sang PAGSILOT- nagatublag sa balatyagon kon kita NAKASALA…
It is very uncomfortable – it steals our PEACE – it can ROB our JOY…
Ina tuman ka indi komportable- ginakuha ang aton nga KALINONG- ina MAKADULA sang aton nga KALIPAY…
But it is the GRACE of God at work in our lives – trying to get us to REPENT…
Pero amo ina ang GRASYA sang Dios nga nagatrabaho sa ton nga kabuhi- nagatinguha nga kuhaon kita para MAGHINULSOL…
As long as we are feeling CONVICTION – we know the SPIRIT is working…
Samtang nga kita nagabatyag sang KOMBIKSION- nakahibalo kita nga ang espiritu nagatrabaho…
The really scarry moment is when we can sin – and no long feel guilty!

Ang pinakahaladlukan nga tion kon kita nakasala- kag wala na gabatyag nga nakasala…
I Timothy 4:2 – "Having [our] conscience seared with a hot ron…"
I Timoteo 4:2- " Wala sila ginakonsensya tungod nga kontrolado sila ni Satanas. "
3rd – Consequences of SIN… vs. 4-8
3rd- Ang resulta sang SALA…vs. 4-8
For my iniquities have gone over my head. Like a heavy burden they are too heavy for .me.
Daw malumos na ako sa akon mga sala, pareho ini sa mabug-at nga palas-anon nga indi ko masarangan.
My wounds are foul and festering because of my foolishness.
Tungod sang akon kabuangan ang akon mga pilas naghubag kag nagbaho..
I am troubled - I am bowed down greatly. I go mourning all the day long.
Ara ako sa kalisod- nagbarikutot ako sa puwerte nga kasakit. Kag nagapangasubo ako sa bilog nga adlaw.
For my loins are full of inflammation - and there is no soundness in my flesh.
Puwerte nagid sa akon kaluya- nagaugayong ako sa kasakit sang akon balatyagon.
I am feeble and severely broken. I groan because of the turmoil of my heart.
Indi maayo ang akon lawas- kag nagangutngot ang akon nga hawak.
The OLD Testament uses several words to describe SIN…
Ang DAAN nga Katipan nagamit sang madamo nga mga tinaga para ilaragway ang SALA…
SIN [חַטָּאָת] – means to miss the mark – an accidental mistake…
SALA [חַטָּאָת]- nagakahulugan nga pagtalang sang tanda- ang aksidente nga sala…
TRANSGRESSION [פֶּשַׁע] – means rebellion – an intentional sin against God…
PAGLAPAS [פֶּשַׁע] - nagakahulugan sa pagrebelde- ang intensyon nga pagpakasala kontra sa Dios…
INIQUITY [עָוֹן] – speaks of our convictions – because of SIN or TRANSGRESSION!
KALAUTAN [עָוֹן] - nagahambal sang aton nga mga kombiksion- tungod sa SALA ukon sa PAGLAPAS!
The burden of his GUILT was too much for David – he was in OVER his head…
Ang kabug-at sang iya nga balatyagon sobra na para kay David- siya ara sa IDALOM sang iya nga ulo..
FOOLISH choices had [hiphil] WOUNDED him – left untreated [no repentance] they DECAYED…
KABUANGAN nga mga pagpili amo ang NAGPAPILAS sa iya- nabilin nga wala ginbulong[wala naghinusol] sila NADUNOT..
His sin bent him over [niphal] in GREAT [מְאֹד] pain – he MOURNED [piel] all day…
Ang iya nga sala nagbinat sa iya sa PUWERTE [מְאֹד] nga kasakit- NAGPANGASUBO siya sa bilog nga adlaw..
He was BURNING up with a fever – his body had fallen [perfect] apart…
Daw NASUNOG siya sa iya nga hilanat- ang iya lawas tuman gid kaluya..
His sin made him [niphal] NUMB – [niphal] CRUSHED him – left him GROANING [piel]!
Ang iya sala nagdala sa iya sa PAGPALAMINHOD- [niphal] NAGDUGMOK sa iya- ginbayaan siya nga NAGAUGAYONG [piel]
Sin is DEADLY – unrepentant SIN will harden our hearts to God – **Hebrews 3:12**
MAKALAMATAY ang Sala- ang wala nahinulsulan nga sala makapatig-a sa tagipusuon sa Dios- **Hebreo 3:12**
Make no MISTAKE – there is NOTHING God will not do to get our attention…
HINDI MAGPAKASALA- WALA sang himuon ang Dios para makuha ang aton nga atensyon…
Financial ruin – the collapse of a family – severe sickness…
Pinansyal nga problima- ang pagdagdag sang pamilya- lala nga mga masakit..
There is NO limit to how far God will go – to show us we need to REPENT!
WALA sang limitasyon kon ano kalayo ang himuon sang Dios- para ipakita nga kinahanglan naton MAGHINULSOL…

2ND – NO OTHER ANSWER… VS. 9-14
2ND- WALA SANG IBAN NGA SABAT….VS. 9-14
1st – No STRENGTH… vs. 9-10
1st-Wala sing KUSOG….vs. 9-10
Lord - all my desire is before You - and my sighing is not hidden from You.
DIOS- nahibaluan mo ang tanan ko nga ginahandom- kag nabatian mo ang akon nga pag-ugayong…
My heart pants - my strength fails me - as for the light of my eyes - it also has gone from me!
Nagakubakuba ang akon nga dughan- wala na ako sang kusog- kag malubog na ang akon panulok- kag ina nadula na sa akon!
The HEART of David always [perfect] WANDERED [pants] – it wanted to SIN…
Ang TAGIPUSUON ni David permi NAGALAYAW[pants]- nga gusto MAGPAKASALA..
His STRENGTH always [perfect] FAILED – he could not overcome his desire to SIN…
Ang Iya nga KUSOG permi NADULA- indi niya mabatuan ang iya handom sa SALA..
His EYE had no [אֵין] LIGHT – he could not SEE any solution…
Ang iya MATA LUBOG na - indi siya MAKAKITA snag bisan ano nga solosyon..
So David LEARNED – there was no other answer than the Lord [אֲדֹנָי] – his Master!
Gani NAKATUON si David- wala sang iban nga sabat kaysa DIOS [אֲדֹנָי]- iya Agalon!
People try all kinds of things to find VICTORY over their sin…
Ginatinguhan sang mga tawo ang tanan nga sahi sang butang para makapangita sang KADALAG-AN sa ila nga sala…
Some think they can change their HEARTS – but our heart is WICKED – **Jeremiah 17:9**
Ang iban nagahunahuna nga magbag-o ang ila nga TAGIPUSUON- pero ang ila nga tagipususon MALAIN**- Jeremias 17:9**
Some think they have the strength to CONTROL their sin – but we are WEAK – **Matthew 26:41**
Ang iban nagahunahuna nga may ara sila sang kusog sa PAGKONTROLAR sa ila nga sala- pero kita mga MALUYA**- Mateo 26:41**
Some think they can LOOK for answers in others – but we are BLIND – **John 9:39**
Ang iban nagahunahuna nga MAKAPANGITA sila sang sabat sa iban- pero kita mga BULAG**- Juan 9:39**
The ONLY solution to SIN – is to SUBMIT to the MASTER – by coming to the LORD!
Ang Solusyon LANG sang SALA- amo ang MAGPASAKOP sa AGALON- paagi sa pagkadto sa DIOS!
Romans 8:1 – "There is therefore now no condemnation to those who are in Christ Jesus…"
Roma 8:1- " Karon ang mga ra kay Cristo Jesus indi na paghukman nga silutan…"
2nd – No FRIENDS… vs. 11-12
2nd- Wala mga ABYAN….vs. 11-12
My loved ones and my friends stand aloof from my plague - and my relatives stand afar off.
Ang akon mga abyan kag mga kaupod nagalikaw sa akon tungod sang akon nga balatian- bisan ang akon mga paryente nagapalayo sa akon
Those also who seek my life lay snares for me. Those who seek my hurt speak of destruction…
Ang mga tawo nga gusto magpatay sa akon nagabutang sang siod para dakpon ako. Sila nga gusto magsakit sa akon nagaestoryahanay kon paano nila ako malaglag.…
And plan deception all the day long!
Sa bilog nga adlaw nagaplano sila sa pagtraidor sa akon!
The WIVES [אָהַב] of David – his FRIENDS – his RELATIVES – all kept away from him…
Ang ASAWA [אָהַב] ni David- ang iya mga ABYAN- Iya mga PARYENTE- tanan nagapalayo sa iya…
Yet those who SEEK [piel] to kill him – are free to speak LIES about him all day long!
Pero ang mga tawo nga GUSTO siya nga patyon- hilway nga nagahambal sang BINUTIG parte sa iya sa bilog nga adlaw!

Do NOT get angry with family and friends who are NOT there in the hard times…
INDI magkaakig sa pamilya kag mga abyan nga WALA sa tion sa mga kabudlayan..
God will often TAKE them away from us – so we do not learn to DEPEND on them…
Kon kis a GINAKUHA sila sang Dios palayo sa aton- para nga makatuon kita nga indi MAGDEPENDE sa ila…
The LORD does not want us to put our faith in men – He wants us to look to Him!
Indi gusto sang DIOS nga ibutang naton ang aton nga pagtuo sa tawo- gusto Niya nga magtulok kita sa Iya!
3rd – No RESPONSE… vs. 13-14
3rd- Wala NAGASABAT…vs. 13-14
But I - like a deaf man - do not hear - and I am like a mute who does not open his mouth.
Pero ako- Nagapabungol-bungol- nga indi makabati- kag nagapaapa-apa ako nga indi makahambal..
Thus I am like a man who does not hear - and in whose mouth is no response!
Pareho sa tawo nga wala nakabati- kag wala ako nagasabat.!
David did not LISTEN to the LIES of those who spoke about him – DEAF and SILENT…
Si David wala NAGAPAMATI sa mga BINUTIG sang mga tawo nga nagahambal parte sa iya- NAGAPABUNGOL-BUNGOL kag WALA NAGASABAT…
Because he knew there was NOTHING he could SAY that would SOLVE his problems!
Kay tungod nga nakahibalo siya nga WALA sa iya nga may IHAMBAL nga maka SOLBAR sang iya nga mga problima!
People like to use WORDS to try and get out of TROUBLE – say SORRY…
Namian ang mga tawo nga maggamit sang PULONG para tinguhaan nga makaguwa sa KAGAMO- mangayo sang PASENSYA…
But WORDS without a change of LIFE – are cheap and will do NOTHING…
Pero PULONG nga wala pagbag-o sang KABUHI- barato kag WALA mahimo…
Better to keep our mouths SHUT – and let our ACTIONS speak for themselves!
Mas maayo nga hipuson naton ang aton mga baba- kag tugutan nga ang aton BINUHATAN para sa ila kaugalingon..

3RD – COMING TO THE LORD… VS. 15-22
3RD- PAGKADTO SA DIOS….VS. 15-22
1st – In HOPE… vs. 15-17
1st- May PAGLAOM…vs. 15-17
For in You - O LORD - I hope. You will hear - O Lord my God…
Para sa Imo- O DIOS- Kabay pa. Nga nabatian Mo ang akon nga pangamuyo- o Dios na akon Ginoo..
For I said - Hear me - lest they rejoice over me…
Nagapangamuyo ako- Pamatii ako- indi pagtuguti ang akon kaaway nga magkalipay.
Lest - when my foot slips - they exalt themselves against me.
Ukon- magpabugal kon malaglag ako- magakalipay sila kontra sa kon.
For I am ready to fall - and my sorrow is continually before me!
Handa na ako nga malaglag- kag wala untat ang nga pag-antos !
HOPE [יָחַל] – to WAIT on someone as the SOLUTION…
PAGLAOM [יָחַל] –- sa PAGHULAT sang isa ka tawo bilang SOLUSYON…
David had LEARNED [hiphil] he needed to WAIT on the Lord [אֲדֹנָי] who was God [אֱלֹהִים]
NATUN-AN ni David nga kinahanglan niya nga MAGHULAT sa Dios [אֲדֹנָי] nga amo ang Ginoo [אֱלֹהִים]
If the LORD [יְהוָה] did not hear him – his enemies would [hiphil] REJOICE over him…
Kon ang DIOS indi magpamati sa iya- ang iya mga kaaway MAGKALIPAY [hiphil] sa iya…
Because David was already LIMPING [fall] – his PAIN always with him!
Kay tungod nga si David NALAGLAG na nga daan- ang iya nga KASAKIT ara permi sa iya!
WAITING on the LORD is NEVER our first response to our problems…

Ang PAGHULAT sa DIOS INDI ang una naton nga sabat sa aton nga mga problima…
Often the LORD has to take us to the BREAKING point – before we LEARN to HOPE in Him…
Masami nga ang Dios nagadala sa aton sa PINAKABUDLAY nga punto- antes nga MAKATUON kita nga MAGLAOM sa Iya…
When EVERYTHING and EVERYONE else has let us down – we finally look to the ONLY answer!
Kon ang BISAN ANO kag ang TAGSA TAGSA magapakanubo sa aton- magalantaw LANG kita sang sabat!
2nd – In REPENTANCE… vs. 18
2nd- Sa PAGHINULSOL…vs. 18
For I will declare my iniquity. I will be in anguish over my .sin.
Gani ginatuad ko ang akon mga sala. Nga nagatublag sa akon...
God made [hiphil] David CONFESS his GUILT [עָוֹן]
GINPATUAD [hiphil] sang Dios si David sa iya nga SALA [עָוֹן]…
And in the END – David learned to always [imperfect] FEAR sin [חַטָּאת]!
Kag sa KATAPUSAN- natun-an ni David nga permi MAGKAHADLOK sa sala
This is ALWAYS the purpose of ALL trial and tribulation we experience in life…
May ara sang PERMI nga tuyo ang TANAN nga mga pagtilaw kag kalalat-an nga aton naagyan sa kabuhi..
God wants to bring us to a place of REPENTANCE – confessing our SIN…
Gusto sang Dios nga dal-on kita sa lugar sang PAGHINULSOL- pagtuad sang aton SALA..
And He allows SEVERE consequences – so we learn to FEAR sin – and stay close to Him!
Kag inatugutan Niya sang PUWERTE nga konsekuwensya- para nga makatuon kita nga MAGHADLOK sa sala- kag magpadayon palapit sa Iya!
II Corinthians 1:9 – "We had the sentence of death in ourselves, that we should not trust in ourselves but in God who raises the dead."
II Corinto 1:9- " Pero natabo gali ato para makatuon kami nga indi magsalig sa amon kaugalingon, kundi sa Dios nga amo ang nagabanhaw sang mga patay..
dead."
3rd – For SALVATION… vs. 19-22
3rd- Para sa KALUWASAN…vs. 19-22
My enemies are vigorous - and they are strong - those who hate me wrongfully have multiplied
Kon parte sa akon mga kaaway- kag mabakod sila- ginakainitan nila ako nga wala sing kabangdanan.
Those also who render evil for good - they are my adversaries - because I follow what is good!
Ginabalusan nila ako sing malain sa maayo nga ginahimo ko sa ila- ginakontra nila ako- tungod nagatinguha ako sa paghimo sang maayo!
Do not forsake me - O LORD. O my God - be not far from me!
Indi ako pagpabay-I- O DIOS- o akon Ginoo- Indi ka magpalayo sa akon!
Make haste to help me - O Lord - my salvation!
Buligi ako gilayon- O Dios- nga akon manluluwas!
The enemies of David were – ALIVE – STRONG – and MANY…
Ang mga kaaway ni David-BUHI- MABAKOD- kag MADAMO..
They were his adversary - SATAN [שָׂטָן] – because he followed GOOD [טוֹב]
May ara siya sang kaaway- SATANAS [שָׂטָן]- kay tungod nga iya ginasunod ang MAAYO [טוֹב]
PLEASE [jussive] do not leave me LORD – PLEASE [jussive] do not even be far away…
KABAY pa [jussive] indi ako pagbayai DIOS- KABAY pa [jussive] indi ka magpalayo sa akon…
HURRY [imperative] and HELP me – my MASTER [אֲדֹנָי] – my SALVATION [תְּשׁוּעָה]
BULIGI ako sa GILAYON [imperative]- akon AGALON [אֲדֹנָי]- akon MANLULUWAS [תְּשׁוּעָה]
It does NOT matter how many enemies are AGAINST us – even satan himself…

INDI ina importante kon pila ka mga kaaway ang NAGAKONTRA sa aton- bisan pa si satanas..
Because the MOMENT the LORD is on our side – we are victorious – **Romans 8:31**
Kay tungod nga sa TION nga ang DIOS ara sa aton nga tupad- kita madinalag-on**-Roma 8:31**
The KEY is coming to our MASTER in REPENTANCE…
Ang YABI amo ang pagkadto sa aton nga AGALON nga MAGHINULSOL…
That is what opens the door for Him to give us His GRACE – His SALVATION!
Amo ina ang makapabukas sang puwertahan para sa Iya sa paghatag sa aton sang Iya nga GRASYA- Iya nga KALUWASAN!

Psalm 39 – Wise WORDS
Salmo 39- Maalamon nga mga Pinamulong

1st – Guard the Tongue… vs. 1-3
1st- Bantayan Ang Dila….vs. 1-3
1st – Introduction… vs. 1
1st- Panuguran..vs. 1
To the Chief Musician. To Jeduthun. A Psalm of David.
Sa Direktor sang Manugkanta. Para kay Jedutun. Ang Kanta ni David…
CHIEF Musician – the one who plays [piel] the music!
DIREKTOR sang Manugkanta- ang isa nga nagatukar sang kanta!
JEDUTHUN - mentioned also in the titles of **Psalm 62** and **Psalm 77**
JEDUTUN- ginhambal man sa titulo sang **Salmo 62** kag **Salmo 77**
One of the musicians appointed by David to lead worship – the Worship LEADER!
Isa sa manugkanta nga ginpili ni David sa pagdumala sang pagdayaw- ang Worship LEADER!
David called on the sons of Asaph - Heman - and of Jeduthun - **I Chronicles 25:1-3**
Gintawag ni David ang mga bata ni Asap- Heman kag Jedutun**- I Cronica 25:1-3**
They and their sons – 288 men in all - were to minister with instruments / worship…
Sila ang ila mga bata- 288 ka lalaki tanan- kon sa diin ginatudluan sang mga intrumento/ pagdayaw.
THREE times we are told they prophesied – speaking of proclaiming the Word of God…
TATLO ka besis nga kita ginsugod nga sila gintagna- nagahambal sa pagbantala sang Pulong sang Dios…
Meaning they were not just singing songs – they were singing scripture!
Nagakahulugan nga indi lang sila nga magkanta sang mga kanta- sila magakanta sang kasulatan!
As I listen to the latest hits in Christian music today – I am often a bit confused…
Samtang nga nagapamati ako sang mga subong nga Christian music- daw galibog gid ang akon nga ulo…
The lyrics are often very generic – are they talking about Jesus - or a boyfriend…
Ang lyrics masami nga tuman ka generic- sila bala nagaestorya parte sa Dios-ukon sa boyfriend..
The best worship songs come straight out of the Word of God…
Ang pianakanmi nga kanta sang pagdayaw naghalin sa Pulong sang Dios…
For it is the Word of God that convicts - changes hearts – **Hebrews 4:16**
Kay amo ini ang Pulong sang Dios nga nagapahinulsol- nagabag-o sang tagipusuon**- Hebreo 4:16**
2nd – Harmful words… vs. 1
2nd- makahalit nga mga pulong…vs. 1
I said - I will guard my ways - lest I sin with my tongue.
Nagasiling ako- Nga bantayan ko gid ang akon pamatasan- kag likawan ko nga makasala sa akon paghambal.
I will restrain my mouth with a muzzle while the wicked are before me.
Punggan ko gid ang akon nga baba nga magreklamo sa Dios…

David was determined to REALLY [cohortative] guard his WORDS – so he did not SIN…
Si David determinado GID sa pagbantay sang iya mga GINAHAMBAL- para nga indi siya MAKASALA…
He would REALLY [cohortative] guard his mouth with a MUZZLE around the ungodly…
Iya GID ginabantayan ang iya nga BABA nga indi MAGREKLAMO sa palibot sang mga di-diosnon
David wanted to make sure that what came out of his mouth – was a good WITNESS!
Ginasigurado gid ni David nga ang naga guwa sa iya nga baba- amo ang maayo nga HAMBALANON!
James 3:8 – "No man can tame the tongue. It is an unruly evil - full of deadly poison."
Santiago 3:8- " Wala gid sing tawo nga makakontrolar sang iya dila. Ang dila malain kag indi mapunggan, kag puno sang hilo nga makapatay."
WORDS are POWERFUL - and WORDS can leave scars that NEVER go away…
Ang TINAGA MAKAGAGAHOM- kag ang TINAGA makabilin sang pinalian nga INDI na madula…
Better to think first about what we are going to say - the consequence of our words…
Mas maayo nga paminsaron anay kon ano ang ihambal- ang resulta sang aton mga ginahambal..
Because it is EASY to say something - it is almost IMPOSSIBLE to take it back!
Kay tungod nga MAHAPOS ang paghambal sang isa ka butang- kag ina IMPOSIBLE nga mabalik pa…
Ephesians 4:29 – "Let no corrupt word proceed out of your mouth, but what is good for necessary edification, that it may impart grace to the hearers."
Efeso 4:29- " Indi kamo maghambal sing malain, kundi maghambal sing makabulig sa inyo isigkatawo kag nagasinanto sa okasyon, para makahatag kamo sing kaayuhan sa mga nagapamati. "
3rd – Outburst of wrath… vs. 2-3
3rd- kasingkal sang kaakig…..vs. 2-3
I was mute with silence - I held my peace even from good - and my sorrow was stirred up!
Naghipos lang ako- wala gid ako sing may ginhambal wala ini nakabulig sa akon- kag nagdugang pa gid gani ang kasakit sang akon nga buot!
My heart was hot within me. While I was musing the fire burned. Then I spoke with my tongue!
Natublag gid ako katama. Kag sa sagi ko nga hunahuna kon bala mahipos lang ako.nagadugang pa gid gani ang akon pagkatublag!
David STOPPED [niphal] talking – was made [hiphil] to be SILENT – not saying ANYTHING…
NAG-UNTAT [niphal] si David sa paghambal- nagdala sa iya [niphal] nga MAGHIPOS - indi maghambal sang BISAN ANO…
But his HEART hurt – as he MURMURED [mused] – he got ANGRY and SPOKE [piel]
Pero ang iya nga TAGIPUSUON nasakitan- daw siya GINAPATAY- NAAKIG siya kag NAGHAMBAL[piel]
When we see the EVIL in the world around us – we WANT to be nice…
Kon nakita naton ang malain nga nagapalibot sa aton- GUSTO naton nga magmaayo…
We do NOT want to offend anyone – say something that might hurt them…
INDI naton gusto nga masakitan ang iban- maghambal sang butang nga makapasakit sa ila…
But as we consider their FATE – the JUDGEMENT that waits them in the end…
Pero bilang pagkonsiderar sang ila nga KAPALARAN- ang HUKMANAN nga nagahulat sa ila sa katapusan…
It can be too much to hold in – and we have to WARN them!
Ina tuman para ila makapyutan- kag kinahanglan nga PAANDAMAN naton sila!
Jeremiah 20:9 – "His word burns in my heart like a fire. It is like a fire in my bones! I am worn out trying to hold it in! I cannot do it!"
Jeremias 20 :9- " Ang Iya pulong daw sa kalyo nga nagadababadaba sa akon nga tagipusuon kag mga tul-an. Ginakapoy na ako sa pagpugong sini. "

2ND – FUTILITY OF MEN… VS. 4-6

2ND- PAGKAWWALA PULOS SANG TAWO…VS. 4-6
1st – Just a VAPOR… vs. 4-5
1st- UMALAGI lang…..vs. 4-5
LORD make me to know my end - and what is the measure of my days
DIOS padumduma ako nga may katapusan ang akon nga kabuhi- .kag naisip na ang akon mga inadlaw.
That I may know how frail I am. Indeed - You have made my days as handbreadths
Padumduma ako ga umalagi lang ang akon nga kabuhi- Kalip-ot sang kabuhi nga ginhatag mo sa akon….
And my age is as nothing before You. Certainly every man at his best state is but vapor. Selah!
Kag baliwala lang ini sa imo nga panulok. Sa matuod ang kabuhi sang tawo daw sa hangin lang nga naagai.Selah!
LORD make [imperative] me SEE [יָדַע] my END – how many days I have left…
DIOS padumduma[imperative] ako nga MAKITA [יָדַע] ang akon KATAPUSAN- kon pila na lang ka adlaw ang akon nabilin…
So that I can SEE [יָדַע] how fleeting [frail] life really is!
Para MAKITA ko [יָדַע] kon daw ano ka umalagi ang kabuhi!
God can measure my lifespan with His hand – my days on this earth are NOTHING [אַיִן]
Matakus sang Dios ang aton kabuhi sa Iya nga kamot- ang akon mga inadlaw sa sini nga kalibutan WALA-WALA אַיִן]
ALL the lives of men are like a VAPOR – ALL men [כָּל־אָדָם] will then STAND before you! Selah!
TANAN nga kabuhi sang tawo daw pareho sa TUN-UG- TANAN [כָּל־אָדָם] nga tawo MAGATINDOG sa imo nga atubangan .Selah!
James 4:14 – "Even a vapor that appears for a little time and then vanishes away"
Santiago 4:14- " Pareho sa ambon nga makita, kag sa indi magdugay madula."
This is a SUPER powerful statement – life is SHORT – then comes the JUDGEMENT…
Amo ini ang TUMAN ka makagagahom nga estamento- ang kabuhi MALIP-OT- dayon magapakadto sa HUKMANAN..
We are given a VERY short amount of time to REPENT – and call out to the LORD…
Ginhatagan kita sang TUMAN ka gamay nga tion sa PAGHINULSOL- kag magpanawag sa DIOS…
After that come ETERNITY – either with God or separated from Him…
Pagkatapos sina nagapakadto sa WALA KATAPUSAN- ayhan kaupod ang Dios ukon nagaseparar sa Iya…
Considering [סֶלָה] what is at stake – we should NOT keep our mouths shut – PREACH Jesus!
Pagkonsiderar [סֶלָה] kon ano ang nakataya- INDI naton pag-ihipos ang aton baba- IPANUDLO ang Dios!
2nd- Just a SHADOW… vs. 6
2nd- Pareho sa LANDONG….vs. 6
Surely every man walks about like a shadow. Surely they busy themselves in vain.
Sigurado gid nga ang tagsa ka tawo nagapanglakaton pareho sa landong. Sigurado gid nga masako sila sa mga buluhaton nga wala pulos.
He heaps up riches - and does not know who will gather them!
Nagatipon siya sang manggad- pero indi siya makahibalo kon sin-o ang magapulos sini kon mapatay siya!
Men are a SHADOW [image] – something with NO substance…
Ang tawo daw LANDONG[imahe]- butang nga WALA kabuhi..
We are BUSY trying to make MONEY – but then we DIE [vapor] – and someone else gets it!
MASAKO kita sa pagpangita snag KUWARTA- pero kon MAPATAY kita[umalagi] - kag may isa nga magkuha sina!

Jesus told a PARABLE of a man who THOUGHT he had TIME…
Nagtudlo ang Dios sang PALAANGGIRAN sang tawo nga NAGAHUNAHUNA sang TION…
He planned to build big BARNS – get RICH – and have an EASY life…
Nagaplano siya nga magpatindog sang dako nga BARNS- mangin MANGGARANON- kag may ara sang TAWHAY nga kabuhi..
What he did NOT realize – was he was out of TIME!
WALA niya na realisar - nga wala na siya TION!
Luke 12:20 – "God said to him - Fool! This night your soul will be required of you."
Lucas 12:20 - " Nagsiling ang Dios sa iya- Buang-buang! Karojn nga gab-inbawion ko sa imo ang imo kabuhi. "
We only have so much TIME to give – and we do NOT know when our time will run out…
May madamo kita nga TION sa paghatag- kag WALA kita kahibalo kon san-o maubos ang aton tion..
From the moment we are born – a clock starts ticking – counting down our days…
Sa tion nga kita natawo- ang oras nagasugod huni- nagaisip sang aton mga inadlaw…
The question becomes – what we DO with the TIME we are given…
Ang pamangkot- ano ang aton GINAHIMO sa oras nga ginhatag sa aton…
Do we waste our most valuable resource – our TIME – pursuing things in this life…
Ginausikan bala naton sa pinaka importante nga manggad- aton TION- nagapursige sa mga butang sa kabuhi…
Or do we use of our TIME is to remind others to WAKE up – KNOW Jesus!
Ukon ginagamit naton ang aton TION sa pagdumdom sa iban nga MAGBUGTAW- KILALAHON ang Dios!

3RD – HOPE IN THE LORD… VS. 7-13
3RD- PAGSALIG SA DIOS…VS..7-13
1st – HOPE in the LORD… vs. 7-8
1st- PAGSALIG sa DIOS…vs. 7-8
And now Lord - what do I wait for? My hope is in You
Kag karon Dios- wala na ako sing saligan pa ang akon pagsalig ara sa imo.
Deliver me from all my transgressions. Do not make me the reproach of the foolish!
Hilwaya ako sa tanan ko nga sala. Kag indi pagtuguti nga yugataon ako sang mga buang-buang!
What do we WAIT for – what is our HOPE [יָחַל] in the Lord [אֲדֹנָי]
Ano pa anga aton nga GINAHULAT- ano ang aton nga PAGSALIG [יָחַל] sa Dios [אֲדֹנָי]..
PLEASE [jussive] do NOT make me the taunt of the FOOLISH [נָבָל]
KABAY pa INDi pagtuguti nga yugataon ako sang mga BUANG-BUANG [נָבָל]
Instead – RESCUE [imperative] me from all my TRANSGRESSION [פָּשַׁע]!
Sa baylo- HILWAYA [imperative] ako sa tanan nakon nga mga SALA [פָּשַׁע]!
If Jesus were NOT real – if there was NO heaven – or even if there were MANY ways to heaven…
Kon INDI matuod ang Dios- kon WALA sang langit- ukon bisan MADAMO pa sang mga pamaagi pa langit…
Then in the END – we would end up looking like FOOLS for living for Jesus!
Dayon sa KATAPUSAN- magatapos kita nga nagalantaw pareho sa BUANG-BUANg nga nagakabuhi para sa Dios!
But that is NOT the case – Jesus is REAL – and so is the JUDGEMENT…
Pero INDI amo ina ang kaso- MATUOD ang Dios- kag gani amo man ang HUKOM…
And our hope is that on that DAY – we will be FORGIVEN of all our REBELLION against God!
Kag ang aton nga pagsalig sa amo ina nga ADLAW- PATAWARON kita sang tanan naton nga PAGREBELDE batok sa Dios!
Romans 14:11 – "Every knee shall bow to [the LORD] - and every tongue shall confess to God"
Roma 14:11- " Magaliuhod ang tanan sa [DIOS] - kag ang tanan nga tawo magakilala nga ako Dios."

2nd – Say NOTHING… vs. 9
2nd- MAGHIPOS….vs. 9
I was mute - I did not open my mouth - because it was You who did It!
Mahipos na lang ako- indi na lang ako magreklamo- kay tungod nga ginapaantos Mo ako!
David became [niphal] SILENT – and did NOT open his mouth – because the LORD did IT…
NAGHIPOS si [niphal] David- kag WALA nagareklamo- kay tungod nga ang DIOS ang magapaantos sa iya…
What was IT the LORD did – it could refer to the LORD being the one who JUDGES sinners…
Ano INA ang ginhimo sang DIOS- ina ginatumod sa DIOS bilang isa nga MAGAHUKOM sa mga makasasala.
IT could also REFER to the LORD being the one who spread the Good News…
INA GINATUMOD man sa DIOS bilang isa nga nagapanugid sang Maayong Balita..
Both are TRUE – God does NOT need to spread the Gospel – and He will JUDGE the world!
Inang duwa INSTAKTO- INDI kinahanglan sang Dios nga magpanugid sang Pulong- kag Siya ang MAGAHUKOM sang kalibutan!
When God wanted to share the Gospel with Cornelius **– Acts 10:3**
Sang gusto sang Dios nga magpanugid sang Pulong kaupod si Cornelius- **Binuhatan 10:3**
God send an ANGEL – who told him to go and find PETER in the city of Joppa.
Nagpadala ang Dios sang ANGHEL-nga nagsugod sa iya nga maglakat kag pangitaon si PEDRO sa syudad sang Joppa….
Why did the ANGEL not just tell him the Gospel – because God loves to include us!
Ngaa indi ang ANGHEL ang nagsugid sa iya sang Pulong- kay tungod ang gugma sang Dios kaupod naton!
God uses us to reach the lost – but not because He needs us - **Romans 10:14**
Gamiton kita sang Dios para lambuton nga mga nawala- indi tungod kay kinahanglan Niya kita- **Roma 10:14**
He uses us because He loves us – and wants us to be a part of His work…
Gamiton Niya kita kay tungod nga ginahigugma Niya kita- kag gusto Niya nga mangin parte kita sa Iya binuhatan..
But if we do not share the Gospel with someone – God will just use someone else…
Pero kon indi kita magpanugid sang Pulong sa iban- ang Dios magagamit sang iban…
The question is do we decide to be blessed by taking part in the work God is doing…
Ang pamangkot amo nga magpili kita nga mangin bugay sa pagkuha sang buluhaton nga ginhimo sang Dios…
When God comes knocking on our door – are we ready to jump up and go!
Kon ang Dios magapanuktok sa aton nga puwertahan- handa bala kita magtindog kag buksan!
3rd – Rebuked by the LORD… vs. 10-11
3rd- Gindisiplina snag DIOS….vs. 10-11
Remove Your plague from me. I am consumed by the blow of Your hand…
Indi na ako pagsiluti. Daw sa mapatay na ako sa imo mga pagpaantos sa akon….
When with rebukes You correct man for iniquity - You make his beauty melt away like a moth
Ginadisiplina mo ang tawo paagi sa pagsaway sa iya mga sala- kag pareho sa sapat-sapat nga nagapang-ut-ot..
Surely every man is vapor. Selah!
Matuod gid man nga ang kabuhi sang tawo umalagi lang.Selah!!
Cause to be REMOVED [imperative] Your PLAGUE – referring to the consequences of SIN…
Rason para MADULA [imperative] ang iya mga PAG-ANTOS-ginatumod ang mga konsekuwensya sang SALA…
Because when God REBUKES the GUILTY [עָוֹן] – He intensely [piel] PUNISHES them…

Kay tungod nga kon ang Dios MAGDISIPLINA sa SALA [עָוֹן] - Iya gid [piel]GINAPINAHAN sila..
And all of their DESIRES [beauty] melt away like a moth in a FLAME…
Kag ang tanan nila nga mga HANDOM magatunaw nga daw pareho sa sapat-sapat nga NAGAPANG-UT-OT..
TRULY – ALL men [כָּל־אָדָם] are a VAPOR – life is SHORT – then comes the JUDGEMENT! Selah!
MATUOD- ang TANAN [כָּל־אָדָם] nga tawo UMALAGI lang- ang kabuhi LIP-OT- dayon magaatubang sa PAGHUKOM! Selah!
On the JUDGEMENT day – anyone who has not put their FAITH in Jesus…
Sa adlaw sang PAGHUKOM- ang tagsa nga wala nagbutang sang ila nga PAGTUO sa Dios…
Will experience the WRATH of God – when He will REBUKE and PUNISH the wicked…
Maaguman ang KAAKIG sang Dios- sang Siya MAGADISIPLINA kag MAGAPINA sa malain…
At that moment everything someone lived for – other than Jesus…
Sa sina nga tion ang tanan ibilin sang tawo- wala labot sa Dios….
Will melt away and be revealed for what it was – NOTHING – think about that [סֶלָה]
Ina Matunaw kag makilala kon ang ang- INDI- dumdumon ang parte sina [סֶלָה]
Anyone who has any WISDOM – will like David – cry out for God to REMOVE their Sin!
Ang bisan sin-o nga may ara sang KAALAM- nga pareho kay David- magapanawag sa Dios sa PAGKUHA sang ila Sala!
4th – Prayer to the LORD… vs. 12-13
4th- Pangamuyo sa DIOS….vs. 12-12
Hear my prayer - O LORD - and give ear to my cry. Do not be silent at my tears.
Sabta ang akon nga pangamuyo- O DIOS- kag pamatii ang akon pagpangayo sang bulig. Indi magpabungol-bungol sa akon nga paghibe .
For I am a stranger with You - a sojourner - as all my fathers were.
Kay isa lang ako ka pangayaw sa Imo- bisita- pareho sa tanan nga mga katigulangan.
Remove Your gaze from me - that I may regain strength - before I go away and am no more!
Indi kana mangakig sa akon- para magmalipayon man ako sa wala pa ako mapatay!
Hear [imperative] my prayer LORD – PLEASE [jussive] do not be silent at my tears…
Sabta [imperative] ang akon PANGAMUYO- KABAY pa indi magpabungol-bungol sa akon nga paghibe..
I feel like I am a STRANGER with You…
Kay isa lang ako ka PANGAYAW sa Imo…
LOOK [imperative] away from my SIN – so I can SMILE again!
Indi PAGLANTAWA ang akon sala- Para MANGALIPAY ako liwat!
Until we come to Jesus – ALL the LORD can see is our SIN…
Hasta nga magpalapit sa Dios- TANAN sa ios makita ang aton SALA..
And our SIN will separate us from Him – make us STRANGERS to the LORD…
Kag ang aton SALA amo ang kaseparar sa Iya- makahimo nga kita PANGAYAW sa DIOS…
The good news is God will ALWAYS hear the PRAYER of repentance…
Ang maayong balita ang Dios PERMI nagapamati sa PANGAMUYO sang paghinulsol..
And He will take away our SIN – so that we can SMILE again!
Kag Siya magakuha sang aton SALA- para MAKAPANGALIPAY kita liwat!

Psalm 40 – The will of God
Salmo 40- ang tinutuyo sang Dios

1st – WAIT on the LORD… vs. 1-4
1st- Pahulat sa DIOS….vs. 1-4
1st – Introduction… vs. 1
1st- Panuguran….vs. 1-4

To the Chief Musician. A Psalm of David.
Sa Direktor sang Manugkanta- Ang Kanta ni David.
CHIEF Musician – the one who plays [piel] the music!
DIREKTOR sang Manugkanta- ang isa nga nagtukar [piel] sang kanta!
A very general introduction to the Psalm – we have few details on the background…
Ang tuman ka kabilugan nga panuguran sang Salmo- may ara kita sang diutay nga detalye sang ginhalinan…
It is believed it was a SONG David wrote after many long years of running form Saul…
Ina ginpatihan nga amo ina ang KANTA nga ginsulat ni David pagkatapos sang pila ka tuig nga siya nagapalagyo kay Saul…
And finally becoming the promised King of Israel!
Kag sa katapusan nangin promisa nga Hari sang Israel!
2nd – The LORD hears… vs. 1
2nd- Ang DIOS nagapamati….vs. 1
I waited patiently for the LORD - and He inclined to me - and heard my cry!
Nagalaom ako sa DIOS nga may pasensya- kag ginapamatian Niya ako- kag ginapamatian ang akon nga pangamuyo!
David intensely [piel] WAITED [קָוֹה] – and then WAITED [קָוֹה] some more…
Si David puwerte gid ang PAGHULAT sa Dios- kag NAGAHULAT [קָוֹה] pa sang iban..
As a RESULT [sequential] the LORD turned to him and HEARD his cry!
Bilang RESULTA[sequential] ginbalikid siya sang DIOS kag GINPAMATIAN ang iya nga pangamuyo!
From the time when Samuel anointed David to become King – **I Samuel 16:13**
Halin sa tion nga si Samuel ginpili si David nga mangin Hari**- I Sameul 16:13**
Until he was finally crowned King of Judah – took about 15 years – **II Samuel 2:4**
Hasta nga siya ginkoronahan sa Hari sang Judah- nagdugay sang 15 katuig**- II Samuel 2:4**
But it was ANOTHER 7 years until David became King of all Israel – **II Samuel 5:3**
Pero ina DUGANG nga 7 ka tuig hasta nga si David nangin Hari sang Israel**- II Samule 5:3**
One of the greatest tests we will ever face in our Christian walk is patience…
Isa sa pinakadako nga pagtilaw ang aton na atubang sa aton Cristohanon nga panglakaton amo ang pasensya…
We hate waiting – we would rather do almost anything – than just wait…
Nainit kita maghulat- mas maayo pa nga maghimo kita sang bisan ano- kaysa nga maghulat…
We rarely take the time to consider that God has a much better plan…
Tumalagsahon naton kuhaon ang tion sa pagkonsiderar nga ang Dios may ara sang mas maayo nga plano…
God will allow us to be in circumstances that force us to do nothing – **Psalms 46:10**
Ginapasugtan sang Dios ang mga pagtilaw sa pagpilit sa aton sa paghimo sang wala**- Salmo 46:10**
The reason – He wants us to learn to lean and trust in Him and not in ourselves!
Ang rason- gusto Niya nga makatuon kita nga magsandig kag magsalig sa ya kag indi sa aton kaugalingon!
3rd – The LORD SAVES… vs. 2
3rd- Ang DIOS MAGALUWAS….vs. 2
He also brought me up out of a horrible pit - out of the miry clay…
Ginabatak Niya ako pareho sa lunangon nga buho- pa guwa sa lamawan…
And set my feet upon a rock - and established my steps!
Kag gintungtong Niya ako sa bato para indi ako maano!
When the LORD answered – FIRST - He saved David…
Kon ang DIOS magasabat- Una- Ginluwas Niya si David…
He took [sequential] him out of the HORRIBLE pit – filthy MUD – King Saul chasing him…

Ginbatak Niya siya paguwa sa LUNGANGON nga buho- mahigko nga LUNANG- Gindakop siya ni Haring Saul…
And Set [sequential] him on a ROCK – gave his feet a good FOUNDATION!
Kag ginbutang [sequential] Siya sa BATO- ginhatagan ang iya tiil sang maayo nga PUNDASYON!
If someone is sinking in quicksand - the more they struggle – the faster they will SINK…
Kon may isa nga makabulasot sa tugalbong- mas madugang ang ila nga kabudlayan- sa madasig sila MABULASOT..
Instead the solution is to WAIT – and the will float to the top!
Sa baylo nag solosyon amo ang PAGHULAT- kag malutaw sa ibabaw!
If we are ever in a place in life where we feel like we are SINKING into a PIT…
Kon ara kita sa lugar sang kabuhi kon sa diin nabatyagan naton nga daw MABULASOT kita sa BUHO..
It seems no matter how hard we try – we just keep going deeper into the MUD…
Mahimo bisan ano pa kabudlay nga nagatinguha kita- padayon lang kita nga nagalubong sa LUNAGON…
STOP struggling – and START praying – WAIT on the LORD…
MAG-UNTAT sa pagpanikasog-kag MAGSUGOD sa pagpangamuyo- MAGHULAT sa DIOS….
He will pull us out of whatever MUD we are stuck in – and put us on the ROCK [Jesus]
Iya kita batakon sa bisan ano nga LUNANG nga kon sa diin kita nalubong- kag ibutang sa BATO[Dios]
4th – TRUST the LORD… vs. 3-4
4th- MAGSALIG sa DIOS….vs. 3-4
He has put a new song in my mouth - praise to our God.
Gintudluan Niya ako sing bag-o nga kanta- kanta nga pagdayaw sa Dios.
Many will see it and fear - and will trust in the LORD
Madamo nga mga tawo ang makakita sini- kag magasalig sila sa DIOS!
Blessed is that man who makes the LORD his trust…
Bulahan ang tawo nga ginahimo Niya ang DIOS nga iya ginsaligan…
And does not respect the proud - nor such as turn aside to lies!
Kag wala nagadangop sa mga matinaas-taason- ukon nagasunod sa kabutigan!
SECOND – the LORD also put [sequential] a SONG of PRAISE [הָלַל] in the mouth of David…
IKADUHA- ang DIOS man ang nagtudlo [sequential] kay David sing KANTA sang PAGDAYAW sa DIOS…
Many will SEE [יָדַע] what God did – FEAR – and TRUST [בָּטַח] the LORD
Madamo ang MAKAKITA [יָדַע] kon ano angginhimo sang Dios-MAHADLUK lag MAGSALIG [בָּטַח] sa DIOS..
HAPPY is the man who TRUSTS [בָּטַח] the LORD – and does not TURN to the PROUD or LIES!
BULAHAN ang tawo nga kon sa diin NAGASALIG [בָּטַח] sa DIOS- kag wala NAGADANGOP sa MATINAAS-TAASON kag sa KABUTIGAN!
When people want proof that God is real – and that Jesus is the answer…
Kon gusto sang tawo nga may prohiba nga ang Dios matuod- kag ang Ginoo amo ang sabat..
The best answer we can give others is our testimony of what He has done in us…
Ang pinakanami nga sabat nga aton mahatag sa iban amo ang aton nga testimonya kon ano ang Iya nga ginhimo sa aton…
When they SEE Jesus work in us – SEE the praise coming from us…
Kon ila MAKITA nga ang Dios nagatrabaho sa aton- MAKITA ang pagdayaw nga halin sa aton…
People can argue with our words – but they cannot argue with Jesus did in us!
Ang tawo makalalis sa aton mga ginahambal- pero indi sila makalalis sa ginhimo sang Dios sa aton!

II Corinthians 3:3 – "Clearly - you are a letter from Christ prepared by us. It is written not with pen and ink - but with the Spirit of the living God.."
II Corinto 3:3- " Maathag- nga ang inyo halimbawa pareho sa sulat ni Cristo nga ginsulat paagi sa amon. Ang gingamit pagsulat indi tinta kundi ang Espiritu sang Dios nga buhi..."

2ND – WHO IS THE LORD… VS. 5-10
2ND- SIN-O ANG DIOS…VS. 5-10
1st – WONDERFUL works… vs. 5
1st- MAKATILINGALA nga mga binuhatan….vs. 5
Many - O LORD my God - are Your wonderful works which You have done..
Madamo- O Dios akon Ginoo- kag madamo sang Imo makatilingala nga mga butang ang ginhimo Mo….
And Your thoughts toward us cannot be recounted to You in order.
Kag madamo ang imo mga plano sa amon indi ko ini masugid tanan kay puwerte kadamo..
If I would declare and speak of them - they are more than can be numbered!
Kon akon sila ipahayag kag maghambal sa ila- sila mas sobra pa sa maisip!
God is not just GOOD – God has gone INNUMERABLE good things for us…
Indi lang MAAYO ang Dios- ang Dios naghimo sang INDI-MAISIP nga mga maayo nga mga butang sa ayon…
David points out – even if he REALLY [cohortative] tried [piel] to declare them!
Ginpakita ni David- bisan nga siya PUWERTE [cohortative] ang pagtinguha sa pagpahayag sa ila!
It would still not be possible – because His GOOD works cannot be NUMBERED!
Ina indi dyapon imposible- kay tungod nga ang Iya MAAYO nga mga binuhatan indi MAISIP!
It is NOT hard to SEE the LORD working in our lives – if we are willing to look…
INDI budlay nga MAKITA ang binuhatan sang DIOS sa aton nga kabuhi- kon kita gusto nga maglantaw…
The fact we woke up this morning – the food we ate – the air we breath…
Sa pagkamatuod nagbugtaw kita sa sini nga aga- ang pagkaon nga aton nakaon- ang hangin nga aton ginahaklo..
Are just a few simple example of His goodness towards us…
Amo ang diutay nga simple nga ehemplo sang Iya kaayo sa aton…
Every day is FULL of His FAVOR poured out into our lives – too MANY to count!
Adlaw-adlaw PUNO sa Iya nga PABOR ga ginaula sa aton nga mga kabuhi- tuman KADAMO para isipon!
John 21:25 – "If they were written one by one - I suppose that even the world itself could not contain the books that would be written"
Juan 21:25- " Madamo pa gid ang mga ginpanghimo ni Jesus nga kon isa-isahon sulat, siguro indi mag-igo sa bilog nga kalibutan ang tanan ngta libro nga sulatan."
2nd – Better SACRIFICE… vs. 6
2nd- Maayo nga HALAD....vs. 6
Sacrifice and offering You did not desire. My ears You have opened
Wala Mo nagustuhan ang nagkalain-lain nga klase sang mga halad. .
Burnt offering and sin offering You did not require!
Wala ka nagapangayo sang mga halad nga ginasunog!
They priest in the Old Testament were required to offer various sacrifices…
Ang mga pari sa Daan nga Katipan nagakinahanglan nga maghalad sang nagkalain-lain nga mga halad..
The GRAIN [offering] offering – gift to God - **Leviticus 2:8-13**
Ang UYAS [offering] nga halad- regalo sa Dios**- Leviticus 2-8-13**
The PEACE [sacrifice] offering – fellowship with God - **Leviticus 3:1**

Ang PAGHIDAIT [sacrifice] nga halad- pagpakig-upod sa Dios**- Leviticus 3:1**
The BURNT offering – dedication to God – **Leviticus 1:3-9**
Ang GINASUNONG nga Halad- idedikar sa Dios- **Leviticus 1-3-9**
The SIN offering – forgiveness from God - **Leviticus 4:13-21**
Ang SALA nga halad- pagpatawad halin sa Dios**- Leviticus 4:13-21**
David had his ears OPENED – he UNDERSTOOD God did not WANT any of these things…
GINBUKSAN ang mga dalunggan ni David- Iya NAINTIENDIHAN nga indi GUSTO sang Dios sang sini nga mga butang…
NONE of the SACRIFICES were required – they were just meant to point to something BETTER!
WALA sang mga HALAD nga ginapangayo- sila ginhungod nga itudlo ang isa ka butang nga mas MAAYO!
3rd – Written in the BOOK… vs. 7-8
3rd- Nasulat sa LIBRO…vs. 7-8
Then I said – Behold I come - in the scroll of the book it is written of me.
Gani nagsiling ako- Ari ako- handa nga magtuman sang imo mga sugo.
I delight to do Your will - O my God - and Your law is within my heart…!
Luyag ko nga tumanon ang imo kabubut-on- kag ang Imo kasuguan ginatipigan ko sa akon tagipusuon..!
The BETTER sacrifice – was Jesus Christ – quoted in **Hebrews 10:5-7**
Ang mas MAAYO nga halad- amo si Jesus Christ- ginhambal sa **Hebreo 10:5-7**
VOLUME [מְגִלָּה] – describes the wooden rods around which a scroll was rolled…
KADAMUON [מְגִלָּה]- ginalaragway ang kahoy nga baston sa palibot kon sa diin ang linukot ginlukot…
BOOK - [βιβλίον in NT] – where we get the word BIBLE…
LIBRO -[βιβλίον in NT]- kon sa diin anton nakuha ang tinaga nga BIBLIA…
The WHOLE Bible - is rolled up around Jesus…
Ang KABILUGAN nga biblia- nagalibot parte sa Dios…
Who came and WANTED to do the WILL of God – which was to DIE for us…
Kon sa diin nag-abot kag GUSTO nga himuon ang KABUBUT-ON sang Dios- kon sa diin MAPATAY para sa aton…
He is the one who came with the LAW [תּוֹרָה] in His HEART – to be a BETTER sacrifice!
Siya ang isa nga nag-abot nga may KASUGUAN [תּוֹרָה] sa Iya nga TAGIPUSUON-para mangin MAAYO nga halad!
Luke 24:27 – "Jesus took them through the writings of Moses and all the prophets - explaining from all the Scriptures the things concerning himself [NKJV]
Lucas 24:27- " Kay ginpaathag sa ila ni Jesus ang tanan nga ginasiling sang kasulatan parte sa iya, halin sa mga ginsulat ni Moises hasta sa mga ginsulat sang mga propeta." [NKJV]
If you are like me – often we feel like WE owe something to God for our sin…
kon ikaw pareho sa akon- masami mabatyagan naton nga daw may UTANG kita sa Dios para sa aton nga sala..
Like there is something WE must do to undo our poor choices…
Pareho nga may ara sang butang nga ATON himuon para bawion ang aton probre nga mga pagpili…
We have to give some kind of SACRIFICE – we have to PAY a price…
Kinahanglan naton nga maghatag sang iban nga sahi sang HALAD- kinahanglan naton nga BAYARAN ang bili..
But the work is DONE – ALL of our sin is PARDONED – there are NO sacrifices left to make…
Pero ang binuhatan NATAPOS- ang TANAN naton nga sala GINPATAWAD- WALA na sang mga paghalad nga nabilin nga aton himuon..
Jesus did it ALL – He gave us a BETTER sacrifice – so we can be confident we are FORGIVEN!

Ginhimo ina TANAN sang Dios- ginhatagan Niya kita sang mas MAAYO nga halad- para nga kita may kaisog nga kita GINPATAWAD!
Ephesians 1:7 – "In [Jesus] we have redemption through His blood - the forgiveness of sins - according to the riches of His grace
Efeso 1:7- " Paagi sa[Dios] gintubos Niya kita paagi sa Iya nga dugo- ang pagpatawad sa sala- suno sa Iyia nga dako nga grasya."."
4th – GOOD news… vs. 9-10
4th- MAAYONG balita…vs. 9-10
I have proclaimed the good news of righteousness in the great assembly.
Ginasugid ko ang Imo pagluwas sa akon sa pagtililipon sang imo katawhan...
Indeed - I do not restrain my lips - O LORD - You Yourself know
Sa pagkamatuod- indi ako mag-untat sa pagsugid- O DIOS- Ikaw nakahibalo…..
I have not hidden Your righteousness within my heart..
Wala ko gintago sa akon kaugalingon ang Imo nga pagluwas sa akon….
I have declared Your faithfulness and Your salvation..
Ginasugid ko nga matutom Ka kag nagapangluwas...
I have not concealed Your lovingkindness and Your truth from the great assembly!
Wala ko ginahipsan ang Imo gugma kag kamatuoran kon magtililipon kami sang imo katawhan..!
PREACH [piel] – give EVERYONE the good news of the RIGHTEOUSNESS [צְדִיק] of God…
MAGPANUGID [piel] – ihatag sa IBAN ang maayong balita sa PAGKAMATARONG [צְדִיק] sa Dios…
David did NOT – hide the RIGHTEOUSNESS of God – or CONCEAL His LOVE [חֶסֶד]
WAla gintago ni David ang PAGKAMATARONG sang Dios- ukon GINAHIPSAN ang Iya nga GUGMA [חֶסֶד]

Instead he DECLARED [piel] His FAITHFULNESS and SALVATION!
Sa baylo iya GINPAHAYAG [piel] ang iya nga PAGKAMATUTOM kag PAGLUWAS!
We do NOT share Jesus out of some sense of obligation – or for some reward…
INDI naton pagpanugid ang Dios tungod sa iban nga obligasyon- ukon sa iban nga padya…
We share the GOSPEL – because EVERYONE will be JUDGED by God…
Nagapanugid naton ang PULONG- kay tungod nga ang TANAN PAGAKUHMAN sang Dios…
And we want them to SEE Jesus now – and cry out for FORGIVENESS…
Kag gusto naton nga MAKITA ang Dios subong- kag magpanagayo sang KAPATAWARAN..
Rather than at the WHITE throne – and be JUDGED…
Kaysa MAPUTI Nga trono- kag HUKMAN..
Hell is not temporary – hell is the SECOND death – eternal separation from God!
Ang impierno indi termporaryo- ang impierno ano ang KADUWA nga kamatyon- wala katapusan nga separasyon sa Dios…
Romans 10:15 – "How beautiful are the feet of those who preach the gospel of peace."
Roma 10:15- " Daw ano kanami kon makita mo ang mensahero nga nagasugid sang maayong balita."
3RD – REQUEST OF THE LORD… VS. 11-17
3RD- PANGABAY SA DIOS…VS. 11-17
1st – GRACE from the LORD… vs. 11-12
Do not withhold Your tender mercies from me - O LORD.
Indi pagpunggi ang Imo kaluoy sa akon- O DIOS...
Let Your lovingkindness and Your truth continually preserve me.
Kabay pa ang Imo gugma kag kamatuoran magatipig sa akon.
For innumerable evils have surrounded me.
Kay ginalibutan ako sang mga kalisod nga indi maisip..

My iniquities have overtaken me - so that I am not able to look up..
Daw natabunan ako sang akon mga sala- gani indi ako makakita..
They are more than the hairs of my head - therefore my heart fails me!
Mas madamo pa ang akon mga sala sang sa akon mga buhok- kag tungod sini nadulaan ako sing kaisog!
David asks the LORD to treat him like a SON [tender mercy]
Nagpangabay si David sa DIOS nga tratuhon siya nga pareho sa bata][mapinalanggaon nga kaluoy]
And to GUARD [preserve] him with His LOVE [חֶסֶד]
Kag TIPIGAN [preserve] siya sang Iya nga GUGMA [חֶסֶד]
BECAUSE – evil was all around him as a RESULT of his many INIQUITIES [עָוֹן]
KAY TUNGOD- ang malain nagapalibot sa ila bilang RESULTA sang iya madamo nga mga SALA עָוֹן]
They were more number than the HAIRS on his HEAD – keeping him from LOOKING up!
Mas madamo pa ang iya nga mga SALA sang sa iya nga BUHOK- ginatipigan siya nga MAGTULOK sa ibaaw!
When we are FOCUSED on our mistakes - we are NOT looking to Jesus…
Kon aton ISENTRO ang aton mga sala- WALA kita nagatulok sa DIos..
We are CONDEMNING ourselves - even though God says we are NOT guilty…
Aton GINASILUTAN ang aton nga kaugalingon- bisan pa ang Dios naghambal nga WALA kita sala…
We just NEED to get our eyes off ourselves - and put them back onto Jesus…
KINAHANGLAN naton nga kuhaon ang aton panulok sa aton kaugalingon- kag ibutang balik sa Dios..
By GRACE – Jesus forgave us - paid our penalty so we could have life…
Paagi sa GRASYA- patawaron kita sang Dios- bayaran ang aton nga pina para may ara kita sang kabuhi…
We might get the idea we are in DANGER when we make a mistake
Basi makakuha kita sang ideya nga ara kita sa KADELIKADUHAN kon kita maghimo sang sala..
But God forgave ALL our sin - and He continues to forgive – EVERY TIME!
Pero ang Dios nagpatawad sang TANAN naton nga sala- kag Siya nagapadayon sa pagpatawad- sa TANAN nga TION!
Romans 5:20 – "Where sin abounded - grace abounded much more…
Roma 5:20 -" Para makita sang mga tawo nga madamo ang ila nga mga paglapas- kag nagadugang pa gani kon may kasuguan. "
2nd – DELIVERANCE by the LORD… vs. 13-15
2nd- GINLUWAS paagi sa DIOS….vs. 13-15
Be pleased - O LORD - to deliver me. O LORD - make haste to help me!
Palihog-O DIOS- luwasa ako- O DIOS- kag buligi ako gilayon!
Let them be ashamed and brought to mutual confusion who seek to destroy my life.
Kabay pa nga ang tanan nga nagatinguha sa pagpatay sa akon mahuy-an kag magsala-sala.
Let them be driven backward and brought to dishonor who wish me evil.
Kabay pa nga ang tanan nga nagahandum sang akon nga kalaglagan magapalalagyo sa kahuya. .
Let them be confounded because of their shame - who say to me - Aha, aha!
Kabay pa nga ang tanan nga nagayaguta sa akon matingala gid nga nahuy-an sila- nga magasiling sa akon- Aha, aha!
LORD please DELIVER me – and do it QUICKLY…
DIOS palihog LUWASA ako- kag himua GILAYON…
THEN all those who seek my life will be ASHAMED – DISHONORED – and CONFOUNDED!
DAYON ang tanan nga nagaplano nga patyon ako MAHUY-AN- GINAPAKAHUY-AN- kag MAPASLWAN!
TWO things wrong here – God does NOT work on our timeline…

DUWA ka butang ang sala diri- ang Dios wala nagahimo sa aton nga timeline…
And it is also NOT about victory over our enemies!
Kag INDI man parte sa kadalag-an batok sa aton mga kaaway!
Being DELIVERED by the LORD means WAITING on the LORD for His TIMING…
Bilang GINLUWAS Sang DIOS nagakahulugan nga MAGHULAT sa DIOS sang Iya nga TION…
And when we are DELIVERED – it is not from our enemies – it is from our SIN!
Kag kon kita GINLUWAS- indi ini halin sa aton mga kaaway- ini halin sa aton SALA!
3rd – HELP from the LORD… vs. 16-17
3rd- BULIG halin sa DIOS..vs. 16:17
Let all those who seek You rejoice and be glad in You.
Kabay pa nga ang tanan nga nagadangop sa imo magkalipay gid tungod sa Imo..
Let such as love Your salvation say continually - the LORD be magnified..
Kabay pa nga ang mga naluyag sa kaluwasan nga halin sa imo nga magasiling permi- Dalayawon ag DIOS..!
But I am poor and needy. Yet the LORD [should not be capitols] thinks upon me
Kon parte sa akon kubos kag imo ako- Pero ang DIOS nagahunahuna sa akon. .
You are my help and my deliverer. Do not delay - O my God
Ikaw ang akon nga manugbulig kag manughilway- O Dios buligi ako gilayon- O akon Ginoo…!
ALL who SEEK [piel] the Lord – will be filled with JOY and GLADNESS…
TANAN nga NAGADANGOP sa Dios- mangin mapun-an sang NALIPAY kag MALIPAYON…
Because I am HUMBLE [עָנָו] – the Lord [אֲדֹנָי] thinks about me…
Kay tungod nga ako MAPAINUBUSON [עָנָו]- ang Dios [אֲדֹנָי] nagahunahuna sa akon..
Therefore – my God [אֱלֹהִים] – please do not WAIT [jussive] to HELP and DELIVER me!
Gani- akon Ginoo [אֱלֹהִים]- palihog indi na MAGHULAT [jussive] para nga BULIGAN kag LUWASON ako!
We are CALLED to INTENSELY seek the Lord – who is our MASTER…
GINATAWAG kita nga TUMAN nga magdangop sa Dios- kon sa diin ang aton nga AGALON..
We can ASK for Him to not WAIT too long – but in the end – He move when He wants…
MAKAPANGABAY kita sa Iya nga indi MAGHULAT sang madugay- pero sa katapusan- Siya magahulag kon san-o Niya gusto..
We are to simply be HUMBLE – knowing He is THINKING about us…
Kinahanglan lang naton nga mangin MAPAINUBUSON- nakahibalo nga Siya NAGAHUNAHUNA sa aton..
And when the time is RIGHT – He will DELIVER from all our SIN!
Kag kon mag-abot ang HUSTO nga tion- Siya MAGALUWAS sa tanan naton ga mga SALA!